

'Paket, tutuklamaya engel olmasın'

KATALOG suçlarda faillerin tutuklanmasında 'somut delil' şartını öneren dördüncü yargı paketine muhalefet partileri tepki gösterdi. Milletvekilleri düzenlemenin, istismar davalarında faillerin tutuklanmasına engel olarak kullanılabilceği uyarısında bulundu. **s.2**

DÖRDÜNCÜ YARGI PAKETİ MECLİSE GELDİ 'Somut delil' istismarda tutuklamaya engel olmasın

Katalog suçlarda faillerinin tutuklanmasında 'somut delil' şartını öneren dördüncü yargı paketine muhalefet partileri tepki gösterdi. Milletvekilleri düzenlemenin, istismar davalarında faillerin tutuklanmasına engel olarak kullanılabileceği uyarısında bulundu.

Damla KIRMIZITAŞ
Ankara

AKP'nin Meclise getirdiği dördüncü yargı paketinde yer alan çocuğa yönelik istismarda tutuklama için "somut delil" şartı tepkile-ri neden oldu. **Yasa teklifini** görüşecek olan Meclis **Adalet Komisyonu** Üyesi HDP ve CHP milletvekilleri adalet sorununun yasal düzenlemelerde değil, uygulamada olduğuna dikkat çekti. Demokratik haklara yönelik yargılmalarda "somut deliller" uydurulduğuna dikkat çeken milletvekilleri, somut delil düzenlemesinin taciz ve istismar davalarında tutuklamaya engel olarak kullanılmaması uyarısında bulundu.

SOMUT DELİL İBARESİ EKLENECEK

AKP tarafından hazırlanan ve yargıya erişim, kadına yönelik şiddet, adli kontrol yöntemleri ve soruşturma usullerine ilişkin yeni düzenlemeler getiren "Dördüncü Yargı Paketi" Meclise sunuldu. Toplam 27 maddeden teklifte tutuklamalara "somut delil" şartı getirilmesi tepkilerle neden oldu. Teklifte soykırım, terör, kasten adam öldürme, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, anayasayı ihlal, çocuğun cinsel istismarı gibi çok sayıda fiilin yer aldığı katalog suçların yargılmasında tutuklama kararlarının "Somut delile dayanması" ibaresi eklenecek.

Ancak yasada zaten somut delil şartının olduğunun belirtilen hukukçular sorunun uygulamada olduğuna dikkat çekiyor. Sosyal medya paylaşımı, ifade özgürlüğü kapsamındaki konuşma ve yazılar, barışçıl gösterilere katılım gibi çeşitli gerekçeler somut delil denilerek cezaya dönüşen uzun tutuklamaların dayanağı yapılıyor. Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin de bu konuda çeşitli kararları olduğuna dikkat çeken hukukçular, bu **kanun teklifinin** aslında mahkemelere "Kanunu uygula" anlamına geldiğini belirtiyor.

'YASA DEĞİL, ZİHNİYET SORUNU'

Teklifin görüşüleceği **Adalet Komisyonunda** bulunan muhalefet partisi milletvekilleri de teklife tepkili. HDP Milletvekili **Züleyha Gülüm**, tüm yargı paketlerinde insan hakları, demokrasi denilse de

Fotoğraf: Şehlem Kaçar_csgorselsariv.org

'İSTANBUL SÖZLEŞMESİ'NE DÖNÜLMELİ'

CHP Milletvekili **Alpay Antmen** ise dördüncü yargı paketinde kayda değer bir iyileştirme olmadığını belirterek, 2 önemli değişiklik olduğunu ifade etti. Birinin idareye yapılan başvurularla idarenin yanıt verme süresi 60 günden 30 güne indirilmesi diğerinin de Sulh Ceza Mahkemelerinin tutuklama ve adli kontrol kararlarının denetimine "dikey itiraz" yöntemi getirilmesi olduğunu kaydeden Antmen, "Sulh Ceza Hakimliğinin tutuklama ve adli kontrole ilişkin verdiği karara karşı itirazlar aslıya ceza mahkemeleri tarafından incelenecek. Sulh ceza hakimlikleri AKP'ye yakın isimlerle doldurulmuştu. Ancak bu kadrolaşmayı aslıya ceza mahkemelerinde de tamamladılar. Birçok yeni hakim, işini iyi bilmeyen hakimnin doldurulduğu bu kadrolara ben 'hukuka/hukuksuzluğa sürüklenmiş çocuklar' diyoruz. Gözlerini Saraya dikmiş, oradan işaret bekleyen yeni kadrolardan oluşuyor" dedi.

Katalog suçlarda somut delil şartı getirilmesi konusunda ise öncelikle tutuklamanın zorlaşmasının iyi olduğunu belirten Antmen, "Çünkü tutuklama bir güvenlik tedbiridir. Ancak özellikle cinsel saldırı ve istismar suçlarında somut delille zaten esas olan beyandır. Kadına yönelik suçlarda en büyük delil kadının beyanıdır. Buna aykırı yorumların uygulanıp uygulanmayacağını göreceğiz. Kadına bakış açısı ve ikinci plana atılış siyasallaşan yargıda cinsel saldırı suçlarında somut delil arayarak tutuklamayı es geçme olarak ele alınmamalı. Cinsel suçlarda 6284 sayılı Kanun'u uygulamamız ve bir an önce İstanbul Sözleşmesi'ne dönmemiz gerekiyor" dedi.

çoğu kez aleyhte düzenlemelerin yer aldığı söylendi. Bu düzenlemelerin hiçbir somut karşılığı olmadığını belirten Gülüm, "Tutuklama açısından baktığımızda 'Somut delil' ibaresini koyacağız" diyorlar. Somut delil zaten yasal düzenlemede var. Tutuklamayla ilgili hakim gerekçeli kararında hangi nedenlere, delillere dayanarak tutuklama kararı verdiğini açıkça yazması gerekiyor. Fakat bugüne kadar uygulamada kopya-yapıştır gerekçelerle tutuklama kararının alındığı bir sistemle karşı karşıyayız. Burada somut delil diyerek hiçbir şeyi değiştirmiş oluyorsunuz. Yine muhtemeldir ki; soruşturma dosyasında üç cümle eklenip yine aynı kararlar verilme-ye devam edecek" dedi.

Adalet sistemi üzerinde iktidarın baskısının kaldırılması gerektiğini belirten Gülüm, "Yasada neyi düzenlerseniz düzenleğin zihniyet bu şekilde devam ettiği sürece; halkın güvenliğini, özgürlüklerini,

demokrasiyi değil; süreklilikli kollama, koruma pozisyonunda demokratik haklara, toplantı, gösteri yürüyüşleri hakkı meselesinde yaklaşım değiştirilmediği sürece bu mahkemelerin tutuklama vermeye devam edeceğini biliyoruz. Göstermelik bir düzenlemenin ötesine geçmeyecek bir düzenleme aslında" dedi.

KADINA YÖNELİK SUÇLARDA TERSİ UYGULAMA

Yarının toplantı ve gösteri hakkında ki uygulamasının tersinin kadınlara ve çocuklara yönelik şiddet, istismar suçlarında yaşandığını ifade eden Gülüm, "Kadına ve çocuğa yönelik suçlarda somut delili aleyhe kullanıp bu sefer de somut delil yokmuş gibi gösterip buradan tutuklama kararlarını vermeyecekler. Daha ileriki aşamalarda ceza yaptırım uygulamaktan geri duracaklar. Bu yasal düzenlemenin ötesinde toplam bir yargının işleyişle ilgili bir mesele olduğu için oraya hangi madde yazılırsa yazılınsın iktidarın perspektifi nasılsa oraya doğru karar veriyor. Dolayısıyla biz kadının beyanının esas olduğunu söylüyoruz ve yargılamanın da buradan yapılması gerekir" diye konuştu.

Alpay Antmen (Fotoğraf: DHA)

Züleyha Gülüm (Fotoğraf: MA)